

УДК 658.5.012.7

JEL Classification: L23; M11

КАЛІНЕСКУ Т. В., ХЛІВНА І. В.

## ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

У роботі доводиться, що особливої актуальності набуває необхідність глибокого осмислення методології і практики формування системи економічного забезпечення підприємства, яка гарантує стабільне функціонування, максимальну ефективність та досягнення високого розвитку підприємств у майбутньому та констатується, що облікове аналітичне забезпечення сприяє процесу підготовки якісної інформації для прийняття правильних управлінських рішень. Методологічною основою дослідження стали способи і принципи наукового пізнання, загальних та спеціальних методів і прийомів, що використанні у процесі формування системи обліково-аналітичного забезпечення, у тому числі методи систематизації і узагальнення – для аналізу напрямів дослідження економічної безпеки; індукції та дедукції – для побудови логіки формування системи обліково-аналітичного забезпечення; міждисциплінарної аналогії – для визначення адекватних методик оцінювання показників, що входять до системи обліково-аналітичного забезпечення. Основною гіпотезою дослідження стало припущення, що сформована система обліково-аналітичного забезпечення сприятиме ефективному контролю щодо виникненню загроз у економічному розвитку підприємств та правильному прийняттю рішень щодо його подальшого стратегічного управління. Запропонована система обліково-аналітичної безпеки підприємства має прикладну цінність і дозволяє забезпечити цілісність обліково-аналітичної інформації та нагляд за аудиторською діяльністю, допоможе змінити внутрішню культуру підприємства, розширити межі впровадження внутрішнього контролю, ефективне стратегічне управління й прийняття управлінських рішень. Проведене дослідження дозволило сформулювати низку важливих вимог щодо складу обліково-аналітичної інформації, забезпечення її взаємозв'язку з економічною безпекою підприємства, соціально-економічними і виробничими процесами, прийняття правильних управлінських рішень, спрямованих на реалізацію цілей, що стоять перед підприємством в умовах зовнішніх загроз, євроінтеграційних та глобалізаційних викликів.

**Ключові слова:** обліково-аналітичне забезпечення, інформація, економічна безпека, загрози, прийняття рішень.

**Постановка проблеми.** Дослідження в сфері економічної безпеки підприємства наразі є досить популярними. Сьогодні досліджуються не тільки економічні, але й соціальні аспекти безпеки [1], у тому числі розглядається:

а) система економічної безпеки як аспект діяльності підприємства, що пов'язаний із формуванням і цілепокладанням [2];

б) економічна безпека як об'єкт інформаційного й психологічного захисту [3, с. 353–423];

в) як фактор, що визначає цілі і задачі контрольної функції управління на підприємстві [4, с. 237 - 363];

г) як об'єкт рейдерських загроз [5];

д) забезпечення економічної безпеки підприємницької діяльності в умовах євроінтеграції [6].

Та особливої актуальності в сучасному українському суспільстві набуває необхідність глибокого осмислення методології і практики формування системи економічного забезпечення підприємства, яка б гарантувала стабільне функціонування, максимальну ефективність та досягнення високого розвитку у майбутньому.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Як показали проведені дослідження [7], система забезпечення економічної безпеки підприємства має відповідати і висвітлювати вирішення чотирьох важливих проблем [2, с. 242, 247]:

1) які загрози існують у цей час і чи існує адекватна система забезпечення;

2) які загрози у діяльності підприємства можуть виникнути у майбутньому і як система економічної безпеки здатна їх передбачити;



3) які існують основні напрями створення адекватної системи економічного забезпечення щодо уникнення майбутнім загрозам і ризикам у перспективі;

4) за допомогою яких ресурсів (адміністративних, інтелектуальних, фінансових і матеріально-технічних) може бути створена система економічної безпеки щодо забезпечення перспективного розвитку підприємств.

Такий стан речей вимагає створення певної організації служби головного бухгалтера, що передбачає службу контролера, збільшення кількості обліково-аналітичної і фінансової інформації для прийняття правильних управлінських рішень щодо подолання й усунення існуючих загроз. Саме така служба контролю має управляти обліком, контролем і аналізом господарської діяльності та спрощенням її обліково-аналітичної складової.

Щодо обліково-аналітичного забезпечення для управління підприємства й прийняття ефективних рішень, то рекомендовано сформулювати комплекс завдань щодо забезпечення необхідної інформації в системі бухгалтерського обліку підприємства шляхом [8, с. 9]:

- визначення критеріїв і порядку оцінювання якості інформації, що є у системі бухгалтерського обліку;

- розробки методики оцінювання якості процесу аналітичного оброблення облікової інформації;

- встановлення порядку генерування необхідної інформації для управління даними у системі обліку та подальшої трансформації облікових даних у аналітичну інформацію.

Тому можна констатувати, що облікове аналітичне забезпечення являє собою процес підготовки якісної обліково-аналітичної інформації для прийняття правильних управлінських рішень.

Звідси, **метою дослідження** є формування системи обліково-аналітичного забезпечення для контролю, уникнення загроз і прийняття рішень щодо забезпечення соціально-економічної безпеки підприємства.

Дане дослідження виконується в рамках науково-дослідної теми «Сучасні де-

термінанти розвитку фінансів та обліку в умовах системної кризи» (номер держєєстрації 0118U004462), що виконується кафедрою фінансів у Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» та передбачає підвищення ефективності бізнес-процесів на підприємствах.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Виходячи з того, що процес забезпечення економічної безпеки підприємства має бути спрямований на ефективне використання будь-якої інформації, що характеризує стан наявних фінансових і виробничих ресурсів підприємства, його потенційні можливості щодо забезпечення стійкого функціонування, реалізацію інтересів усіх зацікавлених осіб та бути корисною для оперативного прийняття рішень щодо ліквідації виникаючих загроз на шляху досягнення соціально-економічних цілей підприємства. Тому виникає певна необхідність визначення певних вимог до обліково-аналітичної інформації, зміст якої визначає у подальшому правильну стратегію розвитку підприємства на шляху забезпечення його економічної безпеки. Така вимогливість ґрунтується на тому, що обліково-аналітична інформація є [9, с. 168, 169]:

основою для надання сигналу про рівень безпеки, можливі загрози, зміни стану зовнішнього середовища підприємства (дані оперативного фінансового та управлінського обліку);

документом, що розкриває перспективи розвитку підприємства та має бути узгодженим зі стратегічними напрямками забезпечення економічної безпеки, виходячи із ухвалених головних управлінських рішень усіх зацікавлених сторін;

підґрунтям для проведення аналізу, аудиту та моніторингу інформації за основними напрямками економічної та виробничої діяльності, що забезпечить оперативне реагування на ситуації, корегування та нейтралізацію факторів, які зменшують негативний вплив зовнішнього та внутрішнього середовища, виникнення загроз;

управлінською безперервно функціонуючою системою, що дозволяє отримувати оперативну інформацію, оцінювати рі-





вень загроз та результати прийнятих рішень.

Тому формування системи обліково-аналітичного забезпечення системи економічної безпеки може бути спрямована на виконання наступних завдань [4, с. 256, 261]:

- вироблення підконтрольної аналітичної інформації на базі системи бухгалтерського обліку;

- обліково-контрольне співставлення отриманих результатів із отриманими параметрами та створення інтегральної системи інформації;

- вироблення альтернативних варіантів рішень, координація та формалізація алгоритмів управлінських дій.

Стрижнем обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки в контексті існуючих досліджень [3; 10, с. 116–152; 11] виступає інформаційна складова, яка передбачає збір інформації про чинники зовнішнього та внутрішнього середовища з метою формування стратегії і тактики протидії загрозам діяльності підприємства та його сталому розвитку. Досвід використання такої інформації засвідчив безсистемність в отриманні та узагальненні даних з економічної безпеки і, як наслідок, їх низьку пристосованість до потреб економічної безпеки, що не сприяє правильному прийняттю рішень щодо стійкого функціонування та розвитку підприємства. Існує необхідність імплементації в систему інформаційного забезпечення методик обліку та аналізу, що викликає потребу у формуванні такої обліково-аналітичної інформації, що створить можливість для отримання об'єктивних даних про діяльність підприємства в умовах нестійкого зовнішнього середовища та існування небезпек у внутрішніх бізнес-процесах.

Обліково-аналітичне забезпечення економічної безпеки підприємства може складатися з трьох взаємопов'язаних підсистем, котрі існують в єдиному інформаційному просторі [11, с. 16 – 23]: облікової, аналітичної та спеціального забезпечення. Для кожної із підсистем обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства характерні три основні рівні: методичний, технологічний та

організаційний. На методичному рівні здійснюється перетворення первинної інформації на узагальнені дані у відповідності до потреб окремих груп користувачів, на технологічному рівні - визначаються форми надання такої інформації, а на організаційному – встановлюється порядок взаємодії окремих суб'єктів, що задіяні при підготовці обліково-аналітичних даних, які використовуються в подальшому для прийняття рішень в системі економічної безпеки підприємства.

Застосування обліково-аналітичних даних в якості інформаційного підґрунтя у забезпеченні економічної безпеки актуалізує проблему їх формування, використання та зберігання, а саме виставляє певні вимоги до:

- перевірки достовірності фінансової звітності, що потребує використання спеціальних методів безпеки та врахування лояльності персоналу [12, 13] до забезпечення економічної безпеки підприємства;

- формування облікової політики, яка вимагає виваженого професійного судження аналітика з питань фінансово-економічної безпеки при формуванні облікової політики в частині впливу ризику на показники діяльності підприємств;

- збереження комерційної таємниці, що міститься в обліковій інформації, обробки бухгалтерської інформації, встановлення контурів захисту тієї її частини, що становить комерційну таємницю та утворення умов для її збереження;

- відбору персоналу, котрий має спеціальні навички забезпечення безпеки та позитивну лояльність до стратегій розвитку підприємства і його економічної безпеки.

Проте можливості сучасної системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності [14] на підприємствах не тільки не відповідають вимогам економічної безпеки, але й інформаційним потребам різних груп користувачів облікових даних щодо прийняття обґрунтованих своєчасних управлінських рішень та забезпечення стійкого функціонування підприємства. Це обумовлює пошук досконалих моделей формування звітної інформації. У цьому аспекті найбільшу зацікавленість викликає звітність про

вартість підприємства, використання якої дозволить: 1) ідентифікувати інформацію; 2) сприяти більш ґрунтовному розкриттю інформації; 3) оцінити ризики підприємницької діяльності. Окрім того, потребує певних змін структура та зміст більшості звітної інформації, яка має включати, окрім фінансової, статистичної і податкової звітності, ще й соціальну та галузеву інформацію про діяльність підприємства. А також вимагає удосконалення методичних підходів до підготовки облікової інформації як основи звітності. У цьому контексті найбільший інтерес викликає необхідність забезпечення багатоцільового бухгалтерського обліку, врахування чутливості до ризику, вимог репрезентативності інформації, її економічної доцільності, узгодженості грошових і негрошових вимірників, що має забезпечити достовірність інформації фінансового та нефінансового характеру, окремі параметри господарської діяльності та зовнішнього середовища.

Проведене дослідження дозволило виокремити деякі заходи, що можуть забезпечити реалізацію системи обліково-аналітичної безпеки підприємства:

1. Ідентифікація та перевірка справжності користувачів обліково-аналітичної інформації;
2. Управління доступом до обліково-аналітичної інформації;
3. Забезпечення цілісності обліково-аналітичної інформації та нагляд за аудиторською діяльністю.

Впровадження системи обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки допоможе змінити внутрішню культуру підприємства, розширити межі впровадження внутрішнього контролю для стратегічного управління й прийняття управлінських рішень. Створення системи обліково-аналітичного забезпечення зможе створити нові джерела інформації щодо змін у економічному становищі підприємства та орієнтації на нові перспективи його розвитку. Подібна система має включати набір показників для оцінювання усіх рівнів управління підприємством. За оцінками діяльності найкращих компаній [15, с. 95 - 103] система показників має характе-

ризувати ефективність всього підприємства, у тому числі:

- стратегічний рівень, що відповідає діяльності підрозділів, котрі забезпечують виконання стратегії підприємства відповідно цілям економічної безпеки),

- оперативний рівень, який визначає загальну ефективність системи в процесі оперативної діяльності. На цьому рівні координується уся діяльність підприємства, уточнюються дія кожного рівня та підсилюється дія кожного ресурсу.

- індивідуальний рівень, який дозволить сприйняття системи показників до персоналу підприємств, менеджерів та інші колективи та команди, які дозволяють досягнути максимальної участі усіх членів трудового колективу у вирішенні поставлених цілей і задач щодо забезпечення економічної безпеки підприємства.

- інші рівні, що характеризують вплив відомств (зацікавлених осіб) зовнішнього середовища, на кшталт місцевих органів влади тощо.

Використання системи обліково-аналітичного забезпечення залежить від галузі промисловості, різниці у стилі і методології управління, законодавчих вимог і специфічних завдань. Проте найкращі результати дають системи, що забезпечують облік і інформацію для [15, с. 119, 120]: бенчмаркінгу, управління ефективністю та результатами діяльності, калькування витрат, управління якістю, бюджетування, стратегічного планування, управління прибутком, безбитковістю, споживанням ресурсів та стандарт костингу.

Більшість сучасних підприємств ризикує потонути у морі вище названої обліково-аналітичної інформації. Щомісячні звіти про результати діяльності вмщують більше 140 різних показників [16, с. 139]. Кількість показників може бути різною і залежати від індивідуальних особливостей організації, але беззаперечно, що для успішного ефективного обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства їх слід звести до 20–25, розподіленими за 4 складовими (табл. 1).



**Показники, що входять до системи обліково-аналітичного забезпечення економічної безпеки**

Склад обліково-аналітичної системи забезпечення економічної безпеки підприємства			
Фінансова діяльність	Внутрішні процеси підприємства	Процеси взаємодії із зовнішнім середовищем	Розвиток персоналу
<p>Показники:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Ефективності обігових активів;</li> <li>2. Зниження виробничих витрат;</li> <li>3. Створення позитивних грошових потоків;</li> <li>4. Збільшення прибутковості.</li> </ol>	<p>Показники:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Раціоналізації виробництва;</li> <li>2. Удосконалення управління поставальниками;</li> <li>3. Підтримання програм щодо забезпечення благополуччя суспільства.</li> </ol>	<p>Показники:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Підвищення задоволеності клієнтів;</li> <li>2. Поліпшення якості продукції;</li> <li>3. Підсилення гнучкості виробництва;</li> <li>4. Закріплення взаємовідносин з клієнтами.</li> </ol>	<p>Показники:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Створення доступних умов з найму, навчання та підтримання ефективно працюючих співробітників;</li> <li>2. Ефективного збору, обміну і використання інформаційних технологій;</li> <li>3. Відповідальності за очікувані результати і досягнення.</li> </ol>

*Джерело: розроблено авторами на підставі [16, с. 117]*

Кількість показників у кожній складовій має бути однаковим і збалансованим. Тому слід адекватно та логічно створювати комплекс показників, що мають безпосереднє відношення до забезпечення економічної безпеки підприємства. Безумовно, можна залишити 50, 100 і більше показників, проте слід згадати сакраментальне висловлювання: «Краще менше та краще», що забезпечить концентрацію уваги на головному спрямуванні – обліково-аналітичному забезпеченні економічної безпеки підприємства та сформувати чіткий набір взаємопов'язаних індикаторів.

**Висновки та перспективи подальших досліджень.** Таким чином, проведене дослідження дозволило сформулювати низку важливих вимог, на які має спиратись обліково-аналітична інформація щодо забезпечення економічної безпеки підприємства:

забезпечувати взаємозв'язок між системою економічної безпеки, інформаційними ресурсами та соціально-економічними і виробничими процесами підприємства;

бути релевантною, корисною, вірогідною, виходячи із необхідності характеризувати різні комбінації даних, отримані із різних джерел інформації для прийняття правильних управлінських рішень щодо забезпечення економічної безпеки підприємства;

відповідати головним вимогам обліку, аналізу та синтезу інформації та має бути спрямована на реалізацію цілей, що стоять перед підприємством в умовах зовнішніх

загроз та євроінтеграційних та глобалізаційних викликів.

Подальші дослідження авторів будуть спрямовані на визначення технологій подолання сучасних економічних загроз завдяки прийняття правильних управлінських рішень, виходячи із збалансованої, стратегічно орієнтованої системи обліково-аналітичного забезпечення діяльності підприємств.

### Література

1. *Ляшенко П. А.* Управління економічним розвитком регіону на засадах протидії загрозам його соціальної безпеці: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук за спец. 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка / П. А. Ляшенко. – Северодонецьк: СНУ ім. В. Даля, 2018. – 20 с.

2. *Овчаренко Є. І.* Система економічної безпеки підприємства: формування та цілепокладання: [монографія] / Є.І. Овчаренко. – Лисичанськ: «ПромЕнерго», 2015. – 483 с.

3. Розвиток інформаційного суспільства: Колективна монографія в 10-ти томах / Том 9. правові та соціально-психологічні виміри новітнього інформаційного суспільства. – К.: ВНЗ «Університет економіки «КРОК», 2015. – 424 с.

4. Ефективність управління в процесі реформування: макро- та мікроекономічний аспекти: колективна монографія / За наук.



ред. проф. Родіонової І.Ф. – К.: ВНЗ «Університет економіки «КРОК», 2012. – 364 с.

5. Економічна безпека підприємства в умовах рейдерських загроз колективна монографія / [О. А. Бурбело, С. К. Рамазанов, О. М. Заєць, Т. С. Гудіма, О. М. Кузьменко / за наук. ред. О. А. Бурбело, С. К. Рамазанова]. – Северодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2015. – 282 с.

6. Туленінова Д. М. Забезпечення економічної безпеки підприємницької діяльності в умовах розвитку євроінтеграційних процесів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук за спец. 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) / Д. М. Туленінова. – Северодонецьк: СНУ ім. В. Даля, 2018. – 20 с.

7. Грінка Т. І. Сучасні проблеми обліково-аналітичного забезпечення в системі економічної безпеки підприємства / Т. І. Грінка // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2013. – Вип. 23. – С. 414–418.

8. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством аерокосмічної галузі: монографія / Г. В. Столярчук, В. П. Божко, Ю. В. Бабенко та ін. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т», 2016. – 96 с.

9. Штангрет А. М. Обліково-аналітичне забезпечення в процесі управління економічною безпекою підприємства / А. М. Штангрет, М. М. Караїм // Наукові записки. – 2016. – №2(53). – С. 167–172.

10. Гнилицька Л. В. Обліково-аналітичне забезпечення функціонування системи економічної безпеки підприємства: дис. на здобуття наук. ступеня докт. екон. наук за спец. 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності), 21.04.02 – економічна безпека суб'єктів господарської діяльності / Л.В. Гнилицька. – К.: ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана», 2012. – 479 с.

11. Гнилицька Л. В. Обліково-аналітичне забезпечення функціонування системи економічної безпеки підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. екон. наук за спец. 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності), 21.04.02 – економічна безпека суб'єктів господарської діяльності / Л. В. Гнилицька. – К.: ДВНЗ «Київський на-

ціональний економічний університет ім. Вадима Гетьмана», 2012. – 38 с.

12. Калінеску Т. В. Формування системи підтримки національної лояльності щодо забезпечення соціально-економічного розвитку / Т. В. Калінеску // Часопис економічних реформ. – 2016. – № 3(23). – С. 62–66.

13. Калінеску Т. В. Значення лояльності для сучасного підприємства / Т. В. Калінеску, В. В. Неглядова // Часопис економічних реформ. – 2011. – № 2. – С. 15–18.

14. Калінеску Т. В. Адаптація міжнародних стандартів фінансової звітності до умов функціонування вітчизняних підприємств / Т. В. Калінеску // Часопис економічних реформ. – 2016. – № 4(24). – С. 65–70.

15. Лоусон Р. Збалансована система показників – кращі практики. Розробка, впровадження і оцінка / Раєф Лоусон, Деніс Дезрочес, Тобі Хетч / Пер з англ.; За наук. ред. А.М. Гершуна. – Дніпропетровськ: Баланс Бізнес Бук, 2015. – 208 с.

16. Нівен Пол Р. Діагностика збалансованої системи показників: Підтримуючи максимальну ефективність / Пол Р. Нівен / Пер з англ.; За наук. ред. М. Горського. – Дніпропетровськ: Баланс Бізнес Бук, 2006. – 256 с.

## References

1. Liashenko, P.A. (2018). Management of Economic Development of the Region on the Basis of Counteraction to the Threats of its Social Security. Manuscript of candidate degree for specialty 08.00.05 – Development of productive forces and regional economy. Sever Donetsk: Vladimir Dahl East Ukrainian National University, 21.

2. Ovcharenko, E.I. (2015). Enterprise system of economic security: forming and purpose of direction. Lysychansk: "PromEnergo", 483.

3. Development of informative society (2015). Tom 9. Legal and social and psychological measuring of the newest informative society. – Kyiv: HEE "University of economy "STEP", 424.

4. Management efficiency in the process of reformation: macro- and microeconomic aspects (2012). By Ed. Rodionova I. F. - Kyiv: HEE "University of economy "STEP", 364.

5. Burbelo, O.A. & Ramazanov, S.K. & Zaec O.M. & Gudima, T.S. & Kuzmenko O.M. (2015). Economic security of enterprise in the





conditions of raider threats collective. Severodonetsk: Publishing of Volodymyr Dahl East Ukrainian National University, 282.

6. *Tuleninova, D.M.* (2018). Ensuring economic security of entrepreneurial activity in the context of development European integration processes. Manuscript of candidate degree for specialty 08.00.04 – Economics and enterprise management (by type of economic activity). Severodonetsk: Volodymyr Dahl East Ukrainian National University, 22.

7. *Grinka, T.* (2013). Modern problem of accounting and analytical support to the system of economic security. Scientific labors of the Kirovohrad National Technical University. Economic sciences, 23, 414 – 418.

8. *Stoliarchuk, A.V. & Bozhko, V.P. & Babenko, Y.V. & other* (2016). Registration and analytical providing of management the enterprise of aerospace industry. Kharkov: National Aerospace University "Kharkov Aviation Institute", 96.

9. *Shtanhret, A.M. & Karaim, M.M.* (2016). Accounting and analytical support in management process of company economic security. The Scientific messages, 2(53), 167-172.

10. *Gnylytska, L.V.* (2012). Accounting and analytical support for the system of economic security of enterprises. Dissertation of doctorate degree for specialty 08.00.09 - Accounting, analysis and audit (by types of economic activity) and 21.04.02 - Economic security of the subjects of economic activity. Kyiv:

SHEE "Vadym Hetman Kyiv National Economic University", 479.

11. *Gnylytska, L.V.* (2012). Accounting and analytical support for the system of economic security of enterprises. Manuscript of doctorate degree for specialty 08.00.09 - Accounting, analysis and audit (by types of economic activity) and 21.04.02 - Economic security of the subjects of economic activity. Kyiv: SHEE "Vadym Hetman Kyiv National Economic University", 38.

12. *Calinescu, T.V.* (2016). The forming of the support system national loyalty to providing of socio-economic development. Time Description of Economic Reforms, 3(23), 62-66.

13. *Calinescu, T.V. & Negliadova, V.V.* (2011). A value of loyalty for a modern enterprise. Time Description of Economic Reforms, 2, 15-18.

14. *Calinescu, T.V.* (2016) Adaptation of International Standards of Financial Reporting to conditions of operation the national enterprises. Time Description of Economic Reforms, 4(24), 65-70.

15. *Lawson, Raef & Hatch, Toby & Desroches, Denis* (2015). Scorecard Best Practices. Design, Implementation, and Evaluation. Dnepropetrovsk: Balance Business Book, 208

16. *Niven, R. Paul* (2006). Balanced Scorecard Diagnostics. Maintaining Maximum Performance. Dnepropetrovsk: Balance Business Book, 256.

**Калинеску Т. В., Хлевная И. В.**

### **Формирование системы учетно-аналитического обеспечения экономической безопасности предприятия**

В работе доводится, что особенную актуальность приобретает необходимость глубокого осмысления методологии и практики формирования системы экономического обеспечения предприятия, которая гарантирует стабильное функционирование, максимальную эффективность и достижение высокого развития предприятий в будущем и констатируется, что учетное аналитическое обеспечение способствует процессу подготовки качественной информации для принятия правильных управленческих решений. Целью исследования является формирование системы учетно-аналитического обеспечения для контроля, преодоления угроз и принятия решений относительно обеспечения социально-экономической безопасности предприятия, которая позволит определить современные детерминанты развития учета и контроля в условиях постоянно возникающих угроз. Методологической основой исследования стали способы и принципы научного познания, общих, специальных методов и приемов, что используются в процессе формирования системы учетно-аналитического обеспечения, в том числе методы систематизации и обобщения - для анализа направлений исследования экономической безопасности; индукции и дедукции - для построения логики формирования системы учетно-аналитического обеспечения; междисциплинарной аналогии - для определения адекватных методик оценки показателей, которые входят в систему учетно-аналитического обеспечения. Основной гипотезой исследования стало предположение, что сформированная система учетно-аналитического обеспечения будет способствовать эффективному контролю возникающих угроз в экономическом развитии предприятий и правильному принятию решений по дальнейшему стратегическому управлению. Предложенная система учетно-аналитической безопас-

ности предприятия позволяет обеспечить целостность учетно-аналитической информации и надзор за аудиторской деятельностью, поможет изменить внутреннюю культуру предприятия, расширить границы применения внутреннего контроля, эффективное стратегическое управление и принятие правильных управленческих решений. Проведенное исследование позволило сформулировать ряд важных требований относительно учетно-аналитической информации, обеспечения ее взаимосвязи с экономической безопасностью предприятия, социально-экономическими и производственными процессами предприятия, принятие правильных управленческих решений, направленных на реализацию целей, которые стоят перед предприятием в условиях внешних угроз, евроинтеграционных и глобализационных вызовов.

*Ключевые слова:* учетно-аналитическое обеспечение, информация, экономическая безопасность, угрозы, принятие решений

**Calinescu T., Khlivna I.**

**Forming of the account and analytic system the providing of enterprise economic security**

At article is presented, that the special actuality is acquired by the necessity of deep comprehension of methodology practices of forming of the system of the economic providing of enterprise, which guarantees the stable functioning, maximal efficiency and achievement of high development of enterprises in the future and established, that the registration analytical providing assists the process of preparation of high-quality information for the acceptance of correct administrative decisions. A research purpose there is forming of the system of the registration and analytical providing for control, avoidance of threats and making decision for providing of socio-economic safety of enterprise, which will allow defining modern determinants of development of account and control in the conditions of constantly nascent threats. Methods and principles of scientific cognition, general and special methods and receptions became methodological basis of research, that the use in the process of forming the system of the registration and analytical providing, including methods of systematization and generalization, what –is use for the analysis of research directions of economic security; inductions and deductions, what is use for the construction of logic forming the system of the registration and analytical providing; inter disciplinary analogy, what is use for determination of adequate methods the evaluation of indexes, which are included in the system of the registration and analytical providing. The basic hypothesis of research are became supposition that the formed system of the registration and analytical providing will assist effective control for the origin of threats in economic development of enterprises and correct acceptance of decisions for its further strategic management. The offered system of registration and analytical safety of enterprise are allows to provide integrity of registration and analytical information and supervision for public accountant activity and will help to change the internal culture of enterprise, what is extend the limits of introduction of internal control, effective strategic management and acceptance of administrative decisions. The conducted research allowed formulating the row of important requirements in relation to registration and analytical information, providing of its intercommunication with economic security of enterprise, socio-economic and productive processes of enterprise, acceptance of correct administrative decisions, sent to realization of aims, which stand for an enterprise in the conditions of external threats, euro-integration and globalization calls.

*Keywords:* registration and analytical providing, information, economic security, threats, the making of decision.

**Рецензент:** Журавльова І. В. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри «Фінанси» Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

**Reviewer:** Zhuravleva I.V. – Professor, PhD in Economics, Professor, Head of Finance Department, Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics.

*e-mail:* zhui12@gmail.com

*Стаття надійшла до редакції*  
29.08.2018 р.

*Стаття прийнята до друку*  
18.09.2018 р.

